

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annetun lain sekä maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakia laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla ehdotetaan muutettavaksi Euroopan komission valtiontuen ilmoitusmenettelyn yhteydessä edellyttämällä tavalla. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset maakuntien hankeohjelmiin sisältyvistä laajakais-
tahankkeista tehtävistä markkina-analyyseista, hankkeiden toteuttajiksi valittavien teleyritysten vertailuperusteista sekä tuen hakuajasta. Lisäksi laissa ehdotetaan tarkennettavaksi säännöksiä tukikelpoisista kustannuksista ja muutettavaksi määräaika, jota sovelletaan laajakaistahankkeista saatavan

tuoton osuuden palauttamiseen eräissä tapauksissa.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettavaksi maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annettua lakia niin, että myös Euroopan unionin varoista tuettaviin laajakais-
tahankkeisiin sovellettaisiin laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annettuun lakiin ehdotettavaa 6 a §:ää. Viittaussäännös on tarpeen lakiteknisistä syistä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1 Nykytila

EU:n valtiontukia koskevat puitteet määritellään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artikloissa 107-109. Valtiontuet ovat artiklan 107 kohdan 1 mukaan lähtökoh-
taisesti kiellettyjä. Artiklan 107 kohdissa 2 ja 3 määritellään kuitenkin poikkeukset, joiden nojalla tukitoimenpiteet voidaan hyväksyä. Jäsenvaltiot eivät itse voi tehdä arvioita tukien hyväksyttävyydestä, vaan asiassa sovelletaan ennakoilmoitusmenettelyä. Pääsääntöisesti kaikki artiklan 107 mukaiset tuet tulee hyväksyttäväksi Euroopan komissiossa ennen täytäntöönpanoa. Ilman ennakoilmoitusta myönnetty tuki on laitton. Tällöin voidaan määrätä, että se peritään takaisin yritykseltä.

Laki laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla (1186/2009) tuli voimaan vuo-

den 2010 alusta. Liikenne- ja viestintäministeriö on käynyt vuoden 2009 lopusta neuvotteluja laajakaistatukiohjelman päävaiheen valtiontuen hyväksymisestä Euroopan komission kanssa. Samalla komissiolla oli käsiteltävänä laajakaistatukiohjelman ensivaiheen valtiontuen hyväksyminen, mikä koski kymmentä ensimmäistä yksittäistä tukihanketta (niin sanotut laajakaistapilotit). Joulukuussa 2009 komissio hyväksyi tämän laajakaistahankkeen ensivaiheen valtiontuen (valtiontukitapaus N 388/2009).

Laajakaistahankkeen päävaiheen valtiontuen ilmoitusmenettelyn aikana komissio on esittänyt uusia ja tiukempia ehtoja laajakais-
tatukiohjelman hyväksymisen edellytyksenä. Nämä edellyttävät muutoksia laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annettuun lakiin. Laajakaistahankkeen päävaiheen valtiontukea koskeva komission päätös on odotettavissa kevään 2010 aikana.

1.2 Ehdotetut muutokset

Laki laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla

Viestintäviraston markkina-analyysi

Voimassa olevan lain 6 §:n 1 momentin mukaan sen jälkeen, kun valtioneuvosto on tehnyt päätöksen valtion laajakaistatuen ja kautumisesta maakunnittain, maakunnan liitto voi julistaa maakunnalle myönnetyn valtion tuen julkisesti haettavaksi.

Valtiontuen ilmoitusmenettelyn yhteydessä komissio on edellyttänyt, että Viestintävirasto tekee jokaista yksittäistä hankealuetta koskevan markkina-analyysin ja varaa markkinoilla toimiville teyryyksille tilaisuuden kertoa kaupallisista investointihankkeistaan suunnitellulla hanke-alueella. Tämän vuoksi lain 6 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan ennen kuin maakunnan liitto julistaa yksittäisen laajakaistahankkeen tuen haettavaksi, Viestintävirasto tekisi hankealueesta markkina-analyysin. Viestintäviraston markkina-analyysin tulisi sisältää muun muassa selvityksen alueista, joilla voidaan tarjota edistykseellisiä viestintäpalveluita ja joilla alueilla syntyneet kustannukset eivät olisi lain 11 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaisesti tukikelpoisia.

Hallintolain (434/2003) 41 §:n nojalla Viestintäviraston olisi varattava markkinoilla toimiville teyryyksille ja muille asianosaisille tilaisuus esittää käsityksensä suunnitellusta tuettavasta laajakaistahankkeesta. Eriyisesti Viestintäviraston tulisi varata teyryyksille mahdollisuus kertoa niiden kaupallisista investointihankkeista suunnitellulla hankealueella.

Valtiontuen ilmoitusmenettelyn yhteydessä komissio on edellyttänyt, että tukea ei myönnetä alueille, joille teyrytykset aikovat lähitulevaisuudessa tehdä investointeja ja joille alueille voidaan tämän perusteella luotettavasti arvioida rakennettavan edistykseellisiä viestintäpalveluja tarjoava viestintäverkko. Valtiontukisääntöjen soveltamisesta laajakaistaverkkojen nopean käyttöönoton yhteydessä annettujen Euroopan yhteisöjen suun-

taviivojen (2009/C 235/04) mukaisesti Viestintäviraston tulisi tiedustella teyrytysten investointiaikeita seuraavan kolmen vuoden aikana. Teyrytysten kuulemisella olisi merkitystä muun muassa arvioitaessa sitä, syntyykö alueella tulevaisuudessa edistyneiden viestintäpalvelujen tarjontaa sekä arvioitaessa suunnitellun tuen kilpailuvaikutuksia lain 8 §:n 4 momentin mukaisesti.

Viestintäviraston hankealuetta koskevan markkina-analyysin ja asianosaisten kuulemisen jälkeen maakunnan liitoilla olisi tarkemmat tiedot hankealueesta ja hankkeen tukikelpoisista kustannuksista, ennen kuin ne julistavat hankealuetta koskevan tuen haettavaksi ehdotettavan 6 a §:n mukaisesti. Markkina-analyysi ei ole itsenäinen hallintopäätös, vaan yksi tukipäätöksen valmisteluvaiheista.

Ehdotettavan siirtymäsäännöksen mukaan vuonna 2010 maakunnan liitto voisi julistaa maakunnan hankeohjelmaan sisältyvän hankkeen valtion tuen julkisesti haettavaksi ennen kuin Viestintävirasto on tehnyt hankkeesta markkina-analyysin. Siirtymäsäännös mahdollistaisi sen, että ensimmäisiä tuettuja laajakaistahankkeita voitaisiin aloittaa vielä roudattoman maan aikana 2010. Viestintäviraston olisi kuitenkin tehtävä markkina-analyysi ja varattava markkinoilla toimiville teyryyksille tilaisuus esittää käsityksensä suunnitellusta tuettavasta laajakaistahankkeesta ennen hanketta koskevaa tukipäätöstä.

Valtion tuen julkinen hakumenettely

Valtiontuen ilmoitusmenettelyn yhteydessä komissio on edellyttänyt, että maakunnan liiton julistettua tuen haettavaksi tuen hakuajalle on asetettava kohtuullinen vähimmäisaika. Tämän vuoksi lain 6 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan tuen hakuajan tulee olla kohtuullinen yksittäisen laajakaistahankkeen laajuudesta riippuen, kuitenkin vähintään neljä viikkoa.

Muilta kuin edellä mainituin osin 6 § pysyisi asiallisesti ennallaan. Ehdotettavan siirtymäsäännöksen mukaan niihin laajakaistahankkeisiin, joista on julkaistu hankintailmoitus laajakaistarakentamisen tuesta annettun valtioneuvoston asetuksen (451/2009) mukaisesti, ei sovellettaisi 6 §:ää.

Hakumenettelyssä käytettävät vertailuperusteet

Voimassa olevan lain 6 §:n 3 momentin mukaan maakunnan liiton tehtävänä on valita tuenhakijoiden joukosta se hakija, joka toteuttaa hankkeen kokonaistaloudellisesti edullisimmin. Avoimessa hakumenettelyssä on tarkoitus valita hakija, joka voi toteuttaa yksittäisen laajakaistahankkeen julkisten varojen käytön kannalta tehokkaimmalla tavalla.

Valtiontuen ilmoitusmenettelyn yhteydessä komissio on edellyttänyt, että valintamenettelyssä käytettävät vertailuperusteet määritellään maakunnan liittoja sitovalla tavalla jättäen maakunnan liitoille kuitenkin jonkin verran liikkumavaraa vertailuperusteiden ja näiden suhteellisen painotuksen osalta. Taus-talla on tarve pitää teleyrityksille myönnettävän julkisen tuen määrä mahdollisimman pienenä, jotta tuen vaikutus kilpailuun ja markkinoihin jää mahdollisimman pieneksi.

Tämän vuoksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 a § valtion tuen hakumenettelyssä käytettävistä vertailuperusteista. Pykälän 1 momentin mukaan vertailuperusteena tulisi aina käyttää haettavan tuen määrää. Lisäksi vertailuperusteina voitaisiin käyttää käyttäjiltä perittäviä maksuja, kuten kertaluonteisia liittymismaksuja ja käyttöön perustuvia maksuja. Vertailuperusteena voitaisiin myös käyttää aikaa, jonka hakija sitoutuu tarjoamaan palveluja julkisesti tuetussa verkossa yli 10 vuoden ajan. Lain 9 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan teleyrityksen on tarjottava verkko- ja viestintäpalveluja vähintään 10 vuoden ajan tuen viimeisen erän maksamisesta lukien. Lisäksi 1 momentin 3 kohdan mukaan vertailuperusteena voitaisiin käyttää myös muita vastaavia teknisiä, taloudellisia, laadullisia tai toiminnallisia ominaisuuksia koskevia vertailuperusteita.

Vertailuperusteita koskeva luettelo laissa ei olisi tyhjentävä, jotta maakunnan liitoille jäisi jotain liikkumavaraa asiassa. Lain ratiosta johtuen on kuitenkin selvää, että kaikkien käytettyjen vertailuperusteiden tulee aina olla tekniikkaneutraaleja. Tämän lisäksi käytettyjen vertailuperusteiden tulisi kaikilta osin vastata myös muita hakumenettelylle asetettuja avoimuuden, tasapuolisuuden ja syrji-

mättömyyden vaatimuksia. Edistyksellisiä viestintäpalveluja tarjoavan verkon tukiel-poiset kustannukset on määritelty lain 11 §:ssä.

Pykälän 2 momentin mukaan vertailuperusteiden suhteellisesta painotuksesta voitaisiin säätää valtioneuvoston asetuksella. Komissio on hyväksynyt laajakaistahankkeen ensivai-heen valtiontukea koskevassa päätöksessään N388/2009 sen, että vertailuperusteista haet-tavan valtiontuen suhteellinen painoarvo on 50 prosenttia. Muiden valintaperusteiden yh-teenlaskettu suhteellinen painoarvo voi tässä tapauksessa olla korkeintaan 50 prosenttia. Sen jälkeen kun komissio on hyväksynyt laa-jakaistahankkeen päävaiheen tuen, valtio-neuvoston asetuksessa säädettäisiin ainakin haettavan tuen määrän suhteellisesta paino-arvosta, jonka tulisi olla tärkein valintaperuste. Muiden vertailuperusteiden suhteellisesta painotuksesta voitaisiin säätää esimerkiksi sit-ten, että niiden suhteelliselle painotukselle määrättäisiin tietty sallittu vaihteluväli niin, ettei maakunnan liiton olisi pakko käyttää kaikkia kohdissa 1-3 mainittuja vertailupe-rusteita. Maakunnan liiton olisi ilmoitettava vertailuperusteet ja niiden suhteellinen paino-tus tuen hakuilmoituksessa.

Ehdotettavan 3 momentin mukaan maa-kunnan liitto voisi tehdä yhteistyötä toisen maakunnan liiton kanssa 6 ja 6 a §:n mukai-sia tehtäviä suorittaessaan.

Ehdotettavan 4 momentin mukaan 6 ja 6 a §:ssä tarkoitetut tehtävät hoitaisi Ahvenan-maan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvi-rasto.

Asiakirjojen julkisuus määräytyisi viran-omaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) perusteella.

Ehdotettavan siirtymäsäännöksen mukaan niihin laajakaistahankkeisiin, joista on jul-kaistu hankintailmoitus laajakaistarakentami-sen tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (451/2009) mukaisesti, tukiviranomainen ei soveltaisi 6 a §:ää.

Ehdotetusta uudesta 6 a §:stä johtuen lain viittaussäännöksiä 7 §:n 1 momentissa ja 18 §:n 1 momentissa ehdotetaan myös muutet-taviksi. Muutoin kyseiset lainkohdat pysyisi-vät muuttumattomina.

Tukikelpoiset kustannukset

Voimassa olevan lain 11 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan tukikelpoisia kustannuksia eivät ole kustannukset sellaisella alueella, jolla jo tarjotaan edistyksellisiä viestintäpalveluita.

Lain 11 §:n 2 momentin 3 kohtaa esitetään muutettavaksi niin, että tukikelpoisia kustannuksia eivät olisi kustannukset sellaisella alueella, joka ulottuu kahden kilometrin päähän sellaisesta liityntäpisteestä, josta jo tarjotaan tai on mahdollista tarjota edistyksellisiä viestintäpalveluja. Tukikelpoisten kustannusten rajausta perustuu komission valtioneuvoston päätökseen N 388/2009. Samaa tukikelpoisten kustannusten rajausta komissio on edellyttänyt myös laajakaistahankkeen päävaiheen valtiontuen osalta.

Lain tavoitteiden ja valtioneuvoston periaatepäätöksen valossa on perusteltua, ettei julkisin varoin tueta verkon rakentamista sellaisten jo olemassa olevien liityntäpisteiden alueella, joista voidaan tarjota edistyksellisiä viestintäpalveluja.

Tuen maksamisen lykkääminen eräissä tapauksissa

Lain 13 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, joka lykkäisi tuen maksamista eräissä tapauksissa. Komissio on laajakaistahankkeen päävaiheen valtiontuen ilmoitusmenettelyn yhteydessä edellyttänyt, että Suomen viranomaiset sitoutuvat lykkäämään laajakaistatuen maksamista kaikille sellaisille yrityksille, jotka ovat saaneet aikaisemmin komission päätöksellä yhteismarkkinoille soveltumattomaksi määriteltyä sääntöjenvastaista tukea, kunnes kyseinen yritys on maksanut takaisin koko sääntöjenvastaisen tuen sekä siitä perittävän koron. Kyseessä on niin kutsuttu Degendorf-ehto (Komission tiedonanto sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman valtiontuen takaisinperintää edellyttävien komission päätösten tehokkaasta täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa 2007/C 272/05).

Eräiden valtiontukea koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä säädetään kansallisesta menettelystä Suomessa, kun komissio te-

kee päätöksen perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tuen maksamisen keskeyttämisestä tai takaisinperimisestä. Lissabonin sopimuksen voimaantultua kyseisessä lainkohdassa tarkoitetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa mainittua tukea. Komission päätös on pantava Suomessa viipymättä täytäntöön takaisinperinnästä vastuussa olevan viranomaisen päätöksellä. Takaisinperinnän täytäntöönpanoa koskeva kansallisen viranomaisen päätös voidaan panna täytäntöön verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädettyssä järjestyksessä ja siihen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöstä on noudatettava heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Esitettyssä 3 momentissa tarkoitettu tilanne, jossa tukea on jouduttu perimään takaisin, on ollut käytännössä erittäin harvoinen Suomessa. Tukiviranomainen voisi tuen maksamisen yhteydessä pyytää laajakaistatuen saajalta vakuutusta siitä, ettei tuen maksamiselle ole tässä pykälässä tarkoitettua estettä.

Tuoton palauttaminen eräissä tapauksissa

Voimassa olevan lain 16 §:n 4 momentin mukaan osuus laajakaistahankkeen yli 12 prosenttia ylittävästä tuotosta voidaan määrätä palautettavaksi kolmen vuoden ajalta tuen viimeisen erän maksamisesta. Lainkohtaa ehdotetaan muutettavaksi komission vaatimuksesta niin, että tuottoa voitaisiin määrätä palautettavaksi viiden vuoden ajalta tuen viimeisen erän maksamisesta. Muutoin 4 momentti säilyisi asiallisesti ennallaan.

Ehdotettavan siirtymäsäännöksen mukaan niihin laajakaistahankkeisiin, joista on julkaistu hankintailmoitus laajakaistarakentamisen tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (451/2009) mukaisesti, Viestintävirasto sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus soveltisivat lain 16 §:n 4 momenttia sellaisena kuin se oli tämän lain voimaantullessa. Näiden hankkeiden osalta osuus yli 12 prosentin ylittävästä tuotosta voitaisiin periä vain kolmen vuoden ajalta tuen viimeisen erän maksamisesta.

Laki maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista

Lain 21 §:n 1 momentin viittaussäännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että maaseuturahastosta myönnettävään tukeen sovellettaisiin myös laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annetun lain 6 a pykälää. Lakiin laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla ehdotettavan siirtymäsäännöksen mukaan niihin laajakaistahankkeisiin, joista on julkaistu hankintailmoitus laajakaistarakentamisen tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (451/2009) mukaisesti, tukiviranomainen ei soveltaisi 6 a §:ää.

Ehdotettavan 55 a §:n mukaan niihin laajakaistahankkeisiin, joista on julkaistu hankintailmoitus laajakaistarakentamisen tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (451/2009) mukaisesti, voitaisiin soveltaa tuen myöntämiseen hakijan suostumuksella maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annettua lakia. Säännöksen mukaisesti elinkeino- ja ympäristökeskukset voisivat myöntää maaseuturahastosta tukea myös eräille niin sanotuille pilottilaajakaistahankkeille.

2 Esityksen vaikutukset

Esitetyllä ehdotuksella on tarkoitus sisällyttää komission edellyttämät muutokset laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annettuun lakiin. Ehdotetut säännökset lisäisivät tuen hakemis- ja myöntämismenettelyiden avoimuutta sekä menettelyiden yhdenmukaisuutta maanlaajuisesti.

Esitys ei aiheuttaisi olennaisia muutoksia maakunnan liittojen tehtäviin verrattuna voimassa olevaan lainsäädäntöön. Esitys lisäisi Viestintäviraston tehtäviä laajakaistahankkeista tehtävien markkina-analyysien ja teleyritysten kuulemisen osalta.

Esitys ei aiheuta muutoksia laajakaistatukiohjelman valtion tuen tai EU:n tuen enimmäismäärään eikä sillä siten ole valtiontaloudellisia vaikutuksia.

3 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä. Ehdotuksesta pyydettiin lau-

suntoa kaikilta teletoimintailmoituksen tehneiltä teleyrityksiltä ja muilta alan toimijoilta, keskeisiltä viranomaisilta ja etujärjestöiltä sekä Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta. Ehdotus oli lausuntoaajan saatavilla myös ministeriön internet-sivuilla, jossa kaikkia kiinnostuneita kehoitettiin antamaan lausunto ehdotuksesta.

Pääosin lausunnoissa kannatettiin komission edellyttämien muutosten sisällyttämistä lakiin. Niiden katsottiin lisäävän laajakaistatukiohjelman avoimuutta ja tuen hakumenettelyiden yhdenmukaisuutta. Toisaalta niiden pelättiin aiheuttavan lisätyötä laajakaistatukiohjelmaa toteuttaville tahoille. Useissa maakuntaliittojen lausunnoissa ilmaistiin huoli maakuntien resursseista niille säädettyjen tehtävien toteuttamisessa.

Monissa maakuntaliittojen lausunnoissa katsottiin, ettei tukea tulisi evätä niitä liityntäpisteitä ympäröiviltä alueilta, joilla voidaan tarjota edistyksellisiä viestintäpalveluja, mutta joista ei kuitenkaan tukea myönnettäessä tarjota kyseisiä palveluja. Esitystä ei ole tältä osin muutettu, koska sääntelyllä ei ole tarkoitus tukea päällekkäisten verkkojen rakentamista. Sen sijaan ehdotettavan 11 §:n 2 momentin perusteluja on tältä osin täsmennetty.

Viestintäviraston ja Maaseutuviraston lausunnoissa katsottiin, että teleyritysten ilmoittamien investointisuunnitelmien merkitystä markkina-analyysissa pitäisi tarkentaa. Tämän vuoksi 6 §:n perusteluja on täydennetty.

Joissakin lausunnoissa esitettiin hallituksen esityksen perusteluihin lisättäväksi maininta siitä, että myös matkaviestintekniikalla toteutettu palvelu voitaisiin katsoa edistykselliseksi viestintäpalveluksi siinä tapauksessa, että kyseinen ratkaisu riittävällä tavalla tukee nopeiden laajakaistayhteyksien toteuttamista. Tässä hallituksen esityksessä ei kuitenkaan ehdoteta muutettavaksi hallituksen esityksen 176/2009 sisältävää edistyksellisen viestintäpalvelun määrittelyä, joka perustuu jo valtioneuvoston periaatepäätökseen.

4 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdollisimman pian.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

Lakiehdotukset

1.

Laki

laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla 22 päivänä joulukuuta 2009 annetun lain (1186/2009) 6 §, 7 §:n 1 momentti, 11 §:n 2 momentti, 16 §:n 4 momentti ja 18 §:n 1 momentti sekä

lisätään lakiin uusi 6 a § ja 13 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

6 §

Valtion tuen julkinen hakumenettely

Sen jälkeen kun valtioneuvosto on tehnyt päätöksen tuen jakautumisesta maakunnittain ja Viestintävirasto on tehnyt maakunnan hankeohjelmaan sisältyvästä hankkeesta markkina-analyysin, maakunnan liiton tehtävänä on julistaa hankkeeseen liittyvä valtion tuki julkisesti haettavaksi. Hakumenettelyn tulee olla kaikille avoin, tasapuolinen ja syrjimätön. Tuen hakuajan tulee olla kohtuullinen hankkeen laajuudesta riippuen, kuitenkin vähintään neljä viikkoa.

Tukihakemus on tehtävä kirjallisesti maakunnan liitolle ja siinä tulee olla ainakin seuraavat tiedot ja selvitykset:

- 1) viestintäverkon rakentamissuunnitelma;
- 2) haettavan valtion tuen enimmäismäärä;
- 3) selvitys tarjottavien liittymien määrästä sekä hinnasta ja muista ehdoista, joilla viestintäpalveluita suunnitellaan tarjottavan käyttäjille näiden vakinaisessa asuin- tai sijaintipaikassa;
- 4) hankkeen aikataulu;
- 5) selvitys yhteisrakentamisesta muiden yhdyskuntaa palvelevien johtojen ja rakennelmien asentamisen yhteydessä.

6 a §

Hakumenettelyssä käytettävät vertailuperusteet

Maakunnan liiton tehtävänä on valita tukea hakeneiden joukosta hakija, joka toteuttaa hankkeen kokonaistaloudellisesti edullisimmin hakuilmoituksessa mainittujen vertailuperusteiden mukaisesti. Tuen saajan valinnassa vertailuperusteena tulee käyttää ainakin haettavan valtion tuen määrää. Lisäksi voidaan käyttää seuraavia vertailuperusteita:

- 1) käyttäjiltä perittäviä maksuja;
- 2) aikaa, jonka teleyritys sitoutuu tarjoamaan palveluja käyttäjille;
- 3) muita vastaavia teknisiä, taloudellisia, laadullisia tai toiminnallisia ominaisuuksia koskevia vertailuperusteita.

Vertailuperusteiden suhteellisesta painotuksesta voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella. Vertailuperusteet ja niiden suhteellinen painotus on ilmoitettava tuen hakuilmoituksessa.

Maakunnan liitto voi tehdä yhteistyötä toisen maakunnan liiton kanssa tämän pykälän ja 6 §:n mukaisia tehtäviä suorittaessaan.

Tässä ja 6 §:ssä tarkoitettut tehtävät hoitaa Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto.

7 §

Tukihakemus Viestintävirastolle

Edellä 6 ja 6 a §:n mukaisessa hakumenetelyssä valituksi tulleen on tehtävä Viestintävirastolle kirjallinen tukihakemus, jossa on oltava 6 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tietojen ja selvitysten lisäksi ainakin selvitys:

1) tarjottavista verkkopalveluista sekä hinnasta ja muista ehdoista, joilla verkkopalveluja tarjotaan;

2) hankkeen tukikelpoisista kustannuksista sekä 8 §:n 1 momentissa tarkoitetuista mak-suosuuksista;

3) rakennettavan viestintäverkon teknisistä ominaisuuksista ja viestintäpalvelun tekni-sestä toteutuksesta;

4) viestintäverkon ja -palvelun yhteenliit-tämisestä muiden teleyritysten kanssa.

11 §

Tukikelpoiset kustannukset

Tukikelpoisia kustannuksia eivät ole:

- 1) viestintäverkon ylläpitokustannukset;
- 2) kustannukset, jotka kohdistuvat tilaa-jayhteyden osalle, joka ulottuu enintään kah-den kilometrin päähän käyttäjän vakinaisesta asuin- tai sijaintipaikasta;
- 3) kustannukset alueella, joka ulottuu kahden kilometrin päähän sellaisesta liityntäpistees-tä, josta voidaan tarjota edistyksellisiä vies-tintäpalveluita.

13 §

Tuen maksamisen erityiset edellytykset

Tässä laissa tarkoitettua valtion tukea ei voida maksaa, jos Euroopan komissio on tehnyt päätöksen Euroopan unionin toimin-nasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 koh-dassa tarkoitettua tuen takaisinperimisestä ja sen nojalla tuen hakijalle on annettu eräiden valtion tukea koskevien Euroopan yhteisöjen

säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettu takaisinperin-nän täytäntöönpanoa koskeva päätös, jota tu-en hakija ei ole noudattanut. Viestintävirasto voi pyytää tuen saajalta vakuutuksen, ettei tuen maksamiselle ole tässä momentissa tar-koitettua estettä.

16 §

Tuoton palauttaminen eräissä tapauksissa

Tuotto voidaan määrätä palautettavaksi viiden vuoden ajalta tuen viimeisen erän maksamisesta. Palautettavalle tuotolle on maksettava korkoa Viestintäviraston 1 mo-mentissa tarkoitettua päätöksestä ja viiväs-tyskorkoa päätöksessä asetetusta eräpäivästä. Korosta ja viivästyskorosta säädetään valti-onavustuslain 24 ja 25 §:ssä.

18 §

Päätöksen täytäntöönpano ja valituskielto

Maakunnan liiton 6 a §:ssä tarkoitettua päätöstä noudatetaan hallinto-oikeudelle teh-dystä valituksesta huolimatta, kunnes vali-tusasia on ratkaistu, jollei hallinto-oikeus toi-sin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laajakaistahankkeeseen, josta on ennen 1 päivää tammikuuta 2010 julkaistu hankin-tailmoitus, sovelletaan 16 §:n 4 momenttia sellaisena kuin se oli tämän lain voimaan tul-lessa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun hank-keeseen ei sovelleta 6 ja 6 a §:ää.

Vuonna 2010 maakunnan liitto voi julistaa maakunnan hankeohjelmaan sisältyvän hankkeen valtion tuen julkisesti haettavaksi ennen kuin Viestintävirasto on tehnyt hank-keesta markkina-analyysin.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-teisiin.

2.

Laki**maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista 29 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1443/2006) 21 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1187/2009, sekä *lisätään* lakiin uusi 55 a § seuraavasti:

21 §

Hanketuen myöntämisen edellytykset ja rajoitukset

Hanketuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuettava toimenpide olennaisesti liittyy hakijan tehtäviin tai toiminta-ajatuksen ja että hakijalla on riittävät taloudelliset ja hallinnolliset edellytykset sen toteuttamiseen. Jos tukea haetaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 16 a artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettuun toimenpiteeseen, sovelletaan tukea myönnettäessä lisäksi laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annetun lain (1186/2009) 4, 6, 6 a, 9 ja 11 §:ää.

55 a §

Hanketuen myöntäminen eräissä tapauksissa

Jos laajakaistahankkeesta on julkaistu hankintailmoitus ennen 1 päivää tammikuuta 2010, laajakaistarakentamisen tukea koskevan asian käsittelyssä voidaan hakijan suostumuksella soveltaa laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annetun lain ja valtionavustuslain (688/2001) sijaan tämän lain säännöksiä tuen myöntämisestä Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 16 a artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettuun toimenpiteeseen. Hakijan suostumuksena pidetään tässä laissa tarkoitettun hakemuksen toimittamista elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 19 päivänä maaliskuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Henna Virkkunen*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla 22 päivänä joulukuuta 2009 annetun lain (1186/2009) 6 §, 7 §:n 1 momentti, 11 §:n 2 momentti, 16 §:n 4 momentti ja 18 §:n 1 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 6 a § ja 13 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Valtion tuen julkinen hakumenettely

Valtion tuen julkinen hakumenettely

Sen jälkeen kun valtioneuvosto on tehnyt päätöksen tuen jakautumisesta maakunnittain, maakunnan liiton tehtävänä on julistaa maakunnalle myönnetty valtion tuki julkisesti haettavaksi. Hakumenettelyn tulee olla kaikille avoin, tasapuolinen ja syrjimätön.

Sen jälkeen kun valtioneuvosto on tehnyt päätöksen tuen jakautumisesta maakunnittain ja Viestintävirasto on tehnyt maakunnan hankeohjelmaan sisältyvästä hankkeesta markkina-analyysin, maakunnan liiton tehtävänä on julistaa hankkeeseen liittyvä valtion tuki julkisesti haettavaksi. Hakumenettelyn tulee olla kaikille avoin, tasapuolinen ja syrjimätön. Tuen hakuajan tulee olla kohtuullinen hankkeen laajuudesta riippuen, kuitenkin vähintään neljä viikkoa.

Tukihakemus on tehtävä kirjallisesti maakunnan liitolle ja siinä tulee olla ainakin seuraavat tiedot ja selvitykset:

Tukihakemus on tehtävä kirjallisesti maakunnan liitolle ja siinä tulee olla ainakin seuraavat tiedot ja selvitykset:

- 1) viestintäverkon rakentamissuunnitelma;
- 2) haettavan valtion tuen enimmäismäärä;
- 3) selvitys tarjottavien liittymien määrästä sekä hinnasta ja muista ehdoista, joilla viestintäpalveluita suunnitellaan tarjottavan käyttäjille näiden vakinaisessa asuin- tai sijaintipaikassa;
- 4) hankkeen aikataulu;
- 5) selvitys yhteisrakentamisesta muiden yhdyskuntaa palvelevien johtojen ja rakennelmien asentamisen yhteydessä.

- 1) viestintäverkon rakentamissuunnitelma;
- 2) haettavan valtion tuen enimmäismäärä;
- 3) selvitys tarjottavien liittymien määrästä sekä hinnasta ja muista ehdoista, joilla viestintäpalveluita suunnitellaan tarjottavan käyttäjille näiden vakinaisessa asuin- tai sijaintipaikassa;
- 4) hankkeen aikataulu;
- 5) selvitys yhteisrakentamisesta muiden yhdyskuntaa palvelevien johtojen ja rakennelmien asentamisen yhteydessä.

Maakunnan liiton tehtävänä on valita tukea hakeneiden joukosta ne hankkeiden toteuttajat, jotka maakunnan alueella parhaiten

täyttävät tässä laissa tarkoitetut edellytykset tuen myöntämiselle ja jotka voidaan toteuttaa kokonaistaloudellisesti edullisimmin.

Maakunnan liitto voi tehdä yhteistyötä toisen maakunnan liiton kanssa 1 ja 3 momentin mukaisia tehtäviä suorittaessaan.

Tässä pykälässä tarkoitetut tehtävät hoitaa Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto.

6 a §

Hakumenettelyssä käytettävät vertailuperusteet

Maakunnan liiton tehtävänä on valita tukea hakeneiden joukosta hakija, joka toteuttaa hankkeen kokonaistaloudellisesti edullisimmin hakuilmoituksessa mainittujen vertailuperusteiden mukaisesti. Tuen saajan valinnassa vertailuperusteena tulee käyttää ainakin haettavan valtion tuen määrää. Lisäksi voidaan käyttää seuraavia vertailuperusteita:

- 1) käyttäjiltä perittäviä maksuja;
- 2) aikaa, jonka teleyritys sitoutuu tarjoamaan palveluja käyttäjille;
- 3) muita vastaavia teknisiä, taloudellisia, laadullisia tai toiminnallisia ominaisuuksia koskevia vertailuperusteita.

Vertailuperusteiden suhteellisesta painotuksesta voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella. Vertailuperusteet ja niiden suhteellinen painotus on ilmoitettava tuen hakuilmoituksessa.

Maakunnan liitto voi tehdä yhteistyötä toisen maakunnan liiton kanssa tämän pykälän ja 6 §:n mukaisia tehtäviä suorittaessaan.

Tässä ja 6 §:ssä tarkoitetut tehtävät hoitaa Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan valtionvirasto.

7 §

Tukihakemus Viestintävirastolle

Edellä 6 §:n mukaisessa hakumenettelyssä valituksi tulleen on tehtävä Viestintävirastolle kirjallinen tukihakemus, jossa on oltava 6 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tietojen ja selvitysten lisäksi ainakin selvitys:

7 §

Tukihakemus Viestintävirastolle

Edellä 6 ja 6 a §:n mukaisessa hakumenettelyssä valituksi tulleen on tehtävä Viestintävirastolle kirjallinen tukihakemus, jossa on oltava 6 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tietojen ja selvitysten lisäksi ainakin selvitys:

1) tarjottavista verkkopalveluista sekä hinnasta ja muista ehdoista, joilla verkkopalveluja tarjotaan;

2) hankkeen tukikelpoisista kustannuksista sekä 8 §:n 1 momentissa tarkoitetuista rahoitusosuuksista;

3) rakennettavan viestintäverkon teknisistä ominaisuuksista ja viestintäpalvelun teknisestä toteutuksesta;

4) viestintäverkon ja -palvelun yhteenliittämisestä muiden teleyritysten kanssa.

1) tarjottavista verkkopalveluista sekä hinnasta ja muista ehdoista, joilla verkkopalveluja tarjotaan;

2) hankkeen tukikelpoisista kustannuksista sekä 8 §:n 1 momentissa tarkoitetuista *maksuosuuksista*;

3) rakennettavan viestintäverkon teknisistä ominaisuuksista ja viestintäpalvelun teknisestä toteutuksesta;

4) viestintäverkon ja -palvelun yhteenliittämisestä muiden teleyritysten kanssa.

11 §

Tukikelpoiset kustannukset

Tukikelpoisia kustannuksia eivät ole:

1) viestintäverkon ylläpitokustannukset;
2) kustannukset, jotka kohdistuvat tilajayhteyden osalle, joka ulottuu enintään kahden kilometrin päähän käyttäjän vakinaisesta asuin- tai sijaintipaikasta;

3) kustannukset sellaisella alueella, jolla jo tarjotaan edistyksellisiä viestintäpalveluita.

11 §

Tukikelpoiset kustannukset

Tukikelpoisia kustannuksia eivät ole:

1) viestintäverkon ylläpitokustannukset;
2) kustannukset, jotka kohdistuvat tilajayhteyden osalle, joka ulottuu enintään kahden kilometrin päähän käyttäjän vakinaisesta asuin- tai sijaintipaikasta;

3) kustannukset sellaisella alueella, *joka ulottuu kahden kilometrin päähän sellaisesta liityntäpisteestä, josta voidaan tarjota edistyksellisiä viestintäpalveluita.*

13 §

Tuen maksamisen erityiset edellytykset

Tässä laissa tarkoitettua valtion tukea ei voida maksaa, jos Euroopan komissio on tehnyt päätöksen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tuen takaisinperimisestä ja sen nojalla tuen hakijalle on annettu eräiden valtion tukea koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettu takaisinperinnän täytäntöönpanoa koskeva päätös, jota tuen hakija ei ole noudattanut. Viestintävirasto voi pyytää tuen saajalta vakuutuksen, ettei tuen maksamiselle ole tässä momentissa tarkoitettua estettä.

16 §

Tuoton palauttaminen eräissä tapauksissa

Tuotto voidaan määrätä palautettavaksi vain kolmen vuoden ajalta tuen viimeisen erän maksamisesta. Palautettavalle tuotolle on maksettava korkoa Viestintäviraston 1 momentissa tarkoitettua päätöksestä ja viivästyskorkoa päätöksessä asetetusta eräpäivästä. Koron ja viivästyskoron määrään sovelletaan, mitä valtionavustuslain 24 ja 25 §:ssä säädetään.

18 §

Päätöksen täytäntöönpano ja valituskielto

Maakunnan liiton 6 §:n 3 momentissa tarkoitettua päätöstä noudatetaan hallinto-oikeudelle tehdystä valituksesta huolimatta, kunnes valitusasia on ratkaistu, jollei hallinto-oikeus toisin määrää.

16 §

Tuoton palauttaminen eräissä tapauksissa

Tuotto voidaan määrätä palautettavaksi viiden vuoden ajalta tuen viimeisen erän maksamisesta. Palautettavalle tuotolle on maksettava korkoa Viestintäviraston 1 momentissa tarkoitettua päätöksestä ja viivästyskorkoa päätöksessä asetetusta eräpäivästä. Korosta ja viivästyskorosta säädetään valtionavustuslain 24 ja 25 §:ssä.

18 §

Päätöksen täytäntöönpano ja valituskielto

Maakunnan liiton 6 a §:ssä tarkoitettua päätöstä noudatetaan hallinto-oikeudelle tehdystä valituksesta huolimatta, kunnes valitusasia on ratkaistu, jollei hallinto-oikeus toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Laajakaistahankkeeseen, josta on ennen 1 päivää tammikuuta 2010 julkaistu hankintailmoitus, sovelletaan 16 §:n 4 momenttia sellaisena kuin se oli tämän lain voimaan tullessa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun hankkeeseen ei sovelleta 6 ja 6 a §:ää.

Vuonna 2010 maakunnan liitto voi julistaa maakunnan hankeohjelmaan sisältyvän hankkeen valtion tuen julkisesti haettavaksi ennen kuin Viestintävirasto on tehnyt hankkeesta markkina-analyysin.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin

2.

Laki**maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista 29 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1443/2006) 21 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1187/2009, sekä *lisätään* lakiin uusi 55 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

21 §

21 §

Hanketuen myöntämisen edellytykset ja rajoitukset

Hanketuen myöntämisen edellytykset ja rajoitukset

Hanketuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuettava toimenpide olennaisesti liittyy hakijan tehtäviin tai toiminta-ajatukseen ja että hakijalla on riittävät taloudelliset ja hallinnolliset edellytykset sen toteuttamiseen. Jos tukea haetaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 16 a artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettuun toimenpiteeseen, sovelletaan tukea myönnettäessä lisäksi laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annetun lain (1186/2009) 4, 6, 9 ja 11 §:ää.

Hanketuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuettava toimenpide olennaisesti liittyy hakijan tehtäviin tai toiminta-ajatukseen ja että hakijalla on riittävät taloudelliset ja hallinnolliset edellytykset sen toteuttamiseen. Jos tukea haetaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 16 a artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettuun toimenpiteeseen, sovelletaan tukea myönnettäessä lisäksi laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annetun lain (1186/2009) 4, 6, 6 a, 9 ja 11 §:ää.

55 a §

Hanketuen myöntäminen eräissä tapauksissa

Jos laajakaistahankkeesta on julkaistu hankintailmoitus ennen 1 päivää tammikuuta 2010, laajakaistarakentamisen tukea koskevan asian käsittelyssä voidaan hakijan suostumuksella soveltaa laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annetun lain ja valtiovastustulain (688/2001) sijaan tämän lain säännöksiä tuen myöntämisestä Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousra-

haston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 16 a artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettuun toimenpiteeseen. Hakijan suostumuksena pidetään tässä laissa tarkoitetun hakemuksen toimittamista elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta
20 . _____